

Borba Čehoslovaške za edinost - Orkan prizadel 5 držav

Čehoslovaška vlada odločno odklonila zahtevo nemških in drugih narodnostnih manjšin po avtonomiji. — Od Nemčije začasno ne preti nevarnost napada, pač pa se njen vpliv širi na Ogrsko. — Rusija upanje Čehov.

Praga, Čehoslovaška. — Kakor že poročano, so se z nazijsko okupacijo Avstrije Nemci na Čehoslovaškem do skrajne meje okorajžili in brez prikrivanja izrazili svoje simpatije do Nemčije. Toliko drzni sicer še niso, da bi zahtevali enostavno ločitev svojega teritorija od Čehoslovaške in njegega priklopitev k Nemčiji, vendar njih načrte cikajo v to smer: Hočejo namreč, da se jim prizna popolna avtonomija, da bi bili takorekoč neodvisni od vlade v Pragi. Njih politično življenje bi bilo potem docela kontrolirano iz Berlina, na kar bi bila zasedba njih ozemlja od strani Nemčije le še vprašanje časa. Nastop nemške manjšine pa je postal nekako nalezljiv. Oglasile so se namreč še druge manjšine, kakor poljska, ogrska in slovaška, ter zahtevale vsaka za se na enak način popolno avtonomijo. Zlasti Slovaki so urno pograbili za sedanjo priliko, meneč, da je zdaj prišel čas, ko bo njih 20 let trajajoča borba za neodvisnost lahko dozorela.

Omenjeno je že bilo, da je vlada v Pragi nemškim manjšinam z vsjo odločnostjo odgovorila, da njih zahteve ne bo upoštevala, ker ne more priuveljaviti v to, da bi obstojala takorekoč država v državi. Kar jim je obljubila, je bilo le to, da se jim bodo priznale pravice, ki gredo narodnim manjšinam po določbah ustave. Ta odgovor je veljal, dasi se to ni izrecno poudarilo, tudi za ostale narodnostne manjšine. Kakor se more soditi, je stališče vlade vsaj začasno tako močno, da si ji ni bati notranjega razkroja. Do tega bi utegnili priti le, ako bi dobile manjšine dejansko pomoč od zunaj. Vsak tak poizkus pa bi znal privedi do evropske vojne. V poštev bi prišla v prvi vrsti Nemčija; ta pa gospodarsko ni še toliko pripravljena, da bi si upala riskirati večji spopad. Pač pa Čehoslovaška z nemirom opazuje, kako se nemški politični in gospodarski vpliv razširja v sosednji državi Ogrski; ta vpliv je že takšen, da utegne tam v kratkem priti na krmilo vlada, ki bo v pretežni večini naklonjena nazijem. Od tukaj bodo naziji skušali gotovo raztegniti svoj vpliv še dalje, namreč v Jugoslavijo, Bolgarijo in končno v Turčijo. Na ta način bi Čehoslovaška postala gospodarsko izolirana.

Ob vseh teh možnostih pa gledajo Čehi z velikim upanjem na Rusijo. Kakor nekateri trdijo, se je stališče Rusije na Vzhodu znatno utrdilo, da bo tako lahko zdaj posvečala večjo pozornost evropskim zadevam. S svojo orjaško močjo bo ta država lahko tvorila mogočen protiutež proti nemški ekspanziji, zlasti bo lahko pritiskala na Poljsko, ako bi ta preveč vlekla z Nemčijo ter skušala razcepiti Čehoslovaško.

NE MARA DIKTATORSTVA

Roosevelt pravi, da nima ne želje, ne kvalifikacij zanj.

Warm Springs, Ga. — Ta četrtek zjutraj se je dalo v javnost neko pismo, ki ga je zadnje dni pisal predsednik Roosevelt nekemu prijatelju in katero tvori nekak odgovor na natolcevanja vladnih nasprotnikov, da skuša predsednik postati ameriški diktator. Predsednik je v tem pismu izrecno poudaril, da je nasproten vsaki misli po diktatorstvu, in sicer iz sledečih vzrokov: Prvič, sploh diktator ne mara biti; drugič, nima kvalifikacij, ki bi ga napravile uspešnim diktatorjem, in tretjič, preveč pozna zgodovinsko ozadje in značaj obstoječih diktatur, da bi želel kaj takega upeljati še v Ameriki.

PREISKAVA GLEDE USODNEGA ZDRAVILA

Orlando, Fla. — Zdravniška zveza in državne ter federalne oblasti so se združile pri preiskavi glede smrti šestih žensk, ki so podlegle boleznim tetanusu, potem, ko so dobile injekcije od nekega zdravila proti raku, imenovanega ensol. To zdravilo je sestavil v letu 1935 neki dr. H. C. Connell iz Kingstona, Ont., in od tedaj se je izdelovalo v velikih množinah ter se razpošiljalo po Zed. državah. Tekom tega časa je bilo prodanih okrog 125,000 steklenic. Zdravnik ne trdi, da je to sredstvo namenjeno za ozdravljenje raka, marveč služi samo za olajšanje bolečin, da je mogoče v nobenem slučaju ni slišalo o nikakem škodljivem učinku pri njega uporabi, in zato trdi dr. Connell, da je morala biti steklenica, iz katere so omenjene ženske dobile injekcijo, na kak način okužena. Oblasti pa nameravajo, zapleniti ves ensol, kar ga je v Zed. državah.

NIKAKIH STRANK V RUMUNJI

Bukaresta, Rumunija. — V sredo se je sestavila tukaj nova vlada, kateri načeluje patrijarh Cristea. Eden prvih ukrepov, ki jih je vlada izdala, je bil, da se prepove obstoj političnih strank v državi. Doslej je bilo strankam prepovedano le javno udejstvovanje in jim je bil obstoj dovoljen, toda po novem ukrepu se morajo razpustiti.

NOV SPORAZUM GLEDE VELIKOSTI LADIJ

Washington, D. C. — Zed. države, Anglija in Francija so se ta teden medsebojno obvestile, da se razveljavlja določba londonske pomorske konference, po kateri so se obvezale te države, da ne bodo gradile večjih bojnih ladij kakor 35,000 ton.

KONGRES SKUŠA POHITETI

Raziti se želi do 15. maja.

Washington, D. C. — Kakor se čuje od raznih kongresnih voditeljev, boste obe zbornici kongresa skušali pohiteti, da se bo zasedanje lahko zaključilo do 15. maja, da se bodo člani lahko nato pripravili na kampanjo za jesenske volitve. Velika možnost pa obstoji, da se ta načrt ne bo uresničil, in sicer s tem, ako bo še enkrat prišel v razpravo v zbornici predlog o delovnih mezdah in urah. To bi znatno zavleklo zaključek, ker bi gotovo zahtevalo dolge debate.

SLEPARSKA REGISTRACIJE

Chicago, Ill. — Iz urada drž. pravnikarja so bili zadnje sredo poslani pregledovalci registriranih volilcev na razne naslove, ki so jih stranke navedle. Pri tem se je na številnih krajih prišlo do čudnih ugotovitev, ki jasno kažejo, da se je skušalo, na sleparski način, dobiti na registracijsko listo čim največ volilcev. Tako so registrirani navedli svoje naslove na razne nočne lokale in hotele, kjer pa jih ni nihče poznal. Pri drugih so zopet ugotovili, da je hiša, ki so jo dali kot svoj naslov, že dolgo časa prazna in zabita. Še najbolj pa so jo pogodili nekateri, katerih naslov je privedel pregledovalce na prazne lote.

POSLANCI GLASOVALI ZA TVA PREISKAVO

Washington, D. C. — Poslanska zbornica je v sredo enoglasno sprejela resolucijo, ki določa, da se ima sestaviti kongresna komisija, katere bo preiskala poslovanje vodstva podjetja v dolini reke Tennessee (TVA). Podobno resolucijo je odobrila že zadnji teden tudi senatska zbornica in je torej potreben le še predsednikov podpis, da se prične preiskava, ki ima dognati, v koliko je bil prejšnji načelnik tega podjetja, dr. Morgan, upravičen do očitkov in obdolžb proti obema svojima tovarišema v vodstvu podjetja.

NAZIJI ZAPIRAJO ODLIČNE OSEBNOSTI

Dunaj, Avstrija. — Odkar so naziji zavlada Avstriji, je bilo število prej vplivnih in odličnih osebnosti poslanih v zapore. Tako je bil med drugimi aretiran zadnje sredo gen. Karl Vaugoin, svoječasn avstrijski min. predsednik, nato vojni minister in ustanovitelj avstrijske armade po vojni. Zgrabili so ga takoj, ko se je vrnil s počitnic iz Italije. Številne aretacije so se izvedle tudi med univerzitetnimi profesorji, a ne samo med Judi, marveč tudi med arijci, in sicer samo zato, ker so znani kot odločni katoliki.

KRIŽEM SVETA

Buenos Aires, Argentina. — Tukajšnja vlada je dala zapreti število nemških šol, in sicer zato, ker se so se v njih poučevali otroci samo v nemščini in se je španščina izključevala ter so morali poleg tega vsak dan z nazijskim pozdravom vzklizniti: "Heil Hitler".

Šanghaj, Kitajska. — Obe armadi, japonska in kitajska, ste v sredo hiteli z ojačevanjem, da se pripravite na novo bitko na 100 milj dolgi fronti pri Sučevu, kjer se je doslej zmagala nagibala enkrat na to, drugič na drugo stran.

Vaduz, Liechtenstein. — Dosedanji vladar te male države, ležeče med Avstrijo in Švico, 84 letni princ Franz I. je zadnje sredo resigniral. Nasledil ga je 32 letni princ Franz Joseph.

LAHKA RAZPOROKA

Singapore. — Nad vse lahko pot k razporoki je imel bogati sultan malajske države Johore, ki se je ločil ta četrtek od svoje žene, po rodu Škotinje, s katero se je poročil v letu 1931. Sultan, ki je star 64 let, ni za razporoko iskal nikakih dolgovernih letgalnih potov, marveč se je poslužil enostavno svojih Mohamedanskih predpisov. Po teh določbah je ponovil štirikrat besedo "Talak", kar pomeni "Odiđi", in s tem je razporoka postala pravno veljavna.

29 OSEB UBITIH

Osrednji zapad obiskan od uničujočega orkana. — Z nepojmljivo silo razdiral celine naselja.

Uničujoč orkan je divjal zadnje sredo zvečer po osrednjem zapadu in podiral pred seboj vse, kar mu je stalo v oviro. Pet držav je bilo prizadetih od njega, namreč Illinois, Missouri, Kansas, Arkansas in Oklahoma. Skupno je bilo v njem ubitih 29 oseb, okrog 250 pa bolj ali manj ranjenih.

Moč viharja je bila tako silovita, da je odnašal hiše, kakor bi jih raziral s tal. Cela naselja so postala kup razvalin. Železniške vozove, tovorne in osebne, je veter ponekod raznašal s tako lahkoto, kakor bi bili otroška igrače. V Oglesby, Okla., je vihar podrl šolsko poslopje, v katerem je bilo 60 otrok; vendar pa k sreči ni bil nihče resno poškodovan.

Materijalna škoda se računa na več kakor milijon dolarjev. Najbolj je bila prizadeta država Illinois, kjer je izgubilo življenje 12 oseb, in od mest v njej je največ trpel Pekin, nad katerim je vihar kar dvakrat zadivjal.

CIO ZMAGALA PRI GLASOVANJU

Akron, O. — V tukajšnji Firestone tovarni so se med uslužbenstvom vršile zadnje sredo volitve, katero umijo si izberejo, in zmagala je CIO unija kaučugarskih delavcev. Od 6,260 oddanih jih je dobila ta unija 3,696.

FRANKOVO OPRAVIČILO NI SPREJETO

London, Anglija. — Min. preds. Chamberlain je v torek poudaril, da opravičilo, ki ga je poslal gen. Franko glede bombardiranja civilnega prebivalstva v Barceloni, ni zadovoljivo. Franko je namreč dejal, da so se napadi izvršili iz vojaških potreb, a Chamberlain pravi, da te potrebe nikakor ne odtehtajo izgube na stotine človeških življenj.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

JUDJE SE ŽELE UMAKNITI IZ AVSTRIJE

Judje v Avstriji vedo, da jim ni nič dobrega pričakovati, odkar so naziji zasedli deželo, in tako skušajo pobegniti, kamor kdo more. Gornja slika kaže dolgo vrsto, ki je čakala pred poljskim konzulatom na Dunaju, da si izposluže vizo za preselitev na Poljsko.

Iz Jugoslavije

Velika vstrajnost brezposelnega krojaškega pomočnika v Mariboru, ki je iz več kot 18 tisoč vžgalic sestavil kitaro. — Pokvarjeni fantalini so v Pesju streljali v križ. — Smrtna kosa in drugo.

Posebnost

Maribor, 10. marca. — Krojaški pomočnik Srečko Rep, se danes lahko postavi s posebne vrste instrumentom. Te dni se je zglasil v uredništvu nekega lista in pokazal kitaro, katero je sam zlepil iz samih že rabljenih vžgalic. Instrument je edinstven izdelek, kakor jih je na svetu menda malo. Zlepljen je iz nič manj, kakor 18,530 vžgalic. Izdelovatelj je toliko količino rabljenih vžgalic s težavo spravil skupaj. Zbiral jih je po ulicah in v javnih lokalih. Potem je napravil iz papirja model za posamezne dele kitare na te modele polagal vžgalice v pestri razporeditvi. Vžgalice je spojil z navadnim mizarskim klejem. Delal pa je na kitari 8 polnih tednov od jutra do večera. Je brez postla ter si je s tem preganjal dolg čas. Ko pa je potem posušene modele kitare spojil skupaj, je nastal izdelek, ki je vreden občudovanja. Kitara ima nenavadno polno doneč in lep glas, tako da ni samo zaradi materiala, iz katerega je sestavljena, temveč tudi zaradi kvalitete velika redkost. Izdelovalca kitare je prvi uspeh opogumil, da je že začel zopet zbirati rabljene vžgalice. Iz njih namerava napraviti violincelo. Seveda bo tak instrument zahteval še veliko več materiala za izdelavo, kakor kitara. Vseeno pa upa g. Repp, da bo izgotovil violoncello do meseca maja.

Objestna mladina

Ljubljana, 12. marca. — V križ so streljali, kakor poročajo iz Velenja, zadnje nedelje trije pokvarjeni, šoli odrasli fantalini v Pesju, znamenit delavskem kraju sosednje škalske župnije. S fračo so odstrelili križanemu glavo in potem mu še odsekali roke in noge. Iz strahu pred orožniki so zvečer glavo pribili nazaj.

Nesreča

Pri podiranju drevoja je prišel pod padajoče drevo 16 letni Alojz Zlahtič iz Zgornje-ga Dupleka na Stajerskem. Drevo mu je dvakrat zlomilo nogo in ga tudi drugače močno poškodovalo.

Edinstvena nesreča

Mnogovrstne so nesreče, o katerih se bere dan za dnem v časopisih. Toda nesreča, ki se je pripetila priletni posestnici vdovi, ki gospodarji v Veliki vasi pod Sv. Miklavžem, je pa skoraj edinstvena. Posestnica ima v svojem hlevu mal vodnjak, ki pa bolj sliči veliki mlaki. Ponoči pa se je nekaj živine odrgalo od jasi. Živina se je bodla po hlevu, dokler ni ena krava padla v omenjeno mlako. Ker ni bilo pomoči, je krava utonila in so

Nesrečen padec

Pri delu v Celju je 29 letni zidar Viktor Vrečko iz Arčlana pri Vojniku padel z lestve več metrov globoko in se nevarno pobil.

Obsojen

Pred mariborskim kazenskim senatom je bil obsojen na štiri leta in 1 mesec robitve 29 letni delavec Anton Galun iz Skorbe, ki je bil obtožen, da je že lansko leto v oktobru ob priliki neke veselice v Hajdošah, prizadejal posestnikovemu sinu Andreju Pečniku smrtne poškodbe, katerim je Pečnik podlegel. Soobtožen je bil tudi Janez Špoljar, ki je pa bil oproščen.

Gorelo je

Iz neznanega vzroka je nedavno neke noči začelo greti v kolarnici posestnika Franca Drevenška na Dravskem polju v Školah. Ogenj se je kmalu razširil na vse gospodarsko poslopje in ga popolnoma uničil. Gasilci niso mogli drugega, kot da so požar lokalizirali.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskajo: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Borba v Evropi

Razmere v Evropi so vse kaj drugega kakor razveseljive. Vse države se oborožujejo na vseh koncih in krajih. In vse velesile trdijo, da se oborožujejo, da ohranijo mir. Ali je mir res tako neubogljivo dete, da ga je treba čuvati s topovi, letali, vojnimi ladijami in velikimi armadami? To je slepilo in pretveza, pod katero se oborožujejo. Resnica je, Evropa se pripravlja na vojno. Države se oborožujejo za to, da ena za drugo ne zaostanejo, da ena drugo ne nadkrili z orožjem. Zato, da se bodo lahko branile in vojskovale ena proti drugi. To je resnica.

Evropske države so kakor nezaupljivi gostje, ki ko prenočujejo po gostilnih ali hotelih, legajo spat z samokresom pod zglavnico, boječ se, da jih kdo ne napade ponoči in ne umori. Tako danes evropske države. Nobena ne zaupa drugi in če ni samokresa pod zglavnico, je nervoznost in bojazen. O kaka nezaupljivost in obenem kako plitva je srčna kultura sodobnih ljudi. Srčna kultura je v tem, da spoštujemo eden drugega, eden drugega ljubimo in storimo za svojega bližnjega vse, kakor sami zase. Ali je pa kaj take kulture najti med današnjimi modernimi narodi? Prav nič! Poglejte Anglijo, Francijo, Nemčijo, Italijo, Rusijo, itd. kakor nezaupljivi gostje legajo spat z revolverji pod zglavnico. To kaže, da ena drugi ne zaupajo in da je ena v očeh druge, kakor roparica, katero je varno srečati samo z revolverjem in nožem za pasom.

Zalostna slika a resnična. Kam pa merijo sodobne politične mednarodne borbe v Evropi? Kakor zgleda danes, bo v prihodnjih desetletjih nastala glavna borba med Nemci in Angleži za nadvlado sveta. Italijanski zgodovinar Ferrer, ki je moral pobegniti iz Italije, ko je fašizem nastopil, je te dni zapisal zelo značilne besede. On pravi:

"S tem, da je Nemčija odpravljala vse svoje obveznosti, ki jih ji je naložila versailleska mirovna pogodba, je postala svobodna. Z priključitvijo Avstrije je njena moč narastla, s tem pa se posebno njena gibčnost proti vzhodu in jugu. Z priključitvijo Avstrije ima Nemčija odprto pot na jug in vzhod. Te poti se bo poslužila slej ali prej, kakor bo že ugodnost kazala. Italija za enkrat mora z Nemčijo in nima drugega izhoda, ker jo ovirajo gospodarski interesi Velike Britanije. V tej borbi bo igrala v bodoče vodilno vlogo Nemčija, ker je številčno večja od Italije in pa tudi radi njene pozicije v osrednji Evropi. Bodočnost Nemčije bo zahtevala gospodarske ekspanzije. To pomeni, da bo Nemčija morala gledati za razvoj svojega trga po svetu. Da bo dosegla to, mora izpodrinuti nekoga drugega, ker na luni in na Marsu zdaj še ne kupujejo produktov, ki jih proizvajamo na zemlji. Da uspe v tem, bo treba potisniti na stran Čehoslovaško, Anglijo in Francijo. Kje? Na Balkanu, v Mali Aziji in deloma na Daljnem vzhodu. To lahko imenujemo gospodarski imperializem Nemčije, ki za enkrat še kratke hlače nosi, a bo v par letih zrastle v neubogljivega in zelo borbenega mlada, ki bo delal svetu velike preglavice. Z drugimi besedami: odslej naprej bomo pričeli veliki borbi med angleškim in nemškim imperializmom, ki se bota davila in bila za življenje ali smrt v svetu."

Tako prerokuje zgodovinar Ferrer. Koliko se bo to prerokovanje uresničilo je seveda drugo vprašanje. Vsekakor pa ta zgodovinar vidi v bodočnost in marsikaj iz njegovega prerokovanja bo svet doživel.

Na podlagi tega je zdaj tudi jasno in umljivo, zakaj se Anglija z tako naglico oborožuje na morju, suhem in v zraku. Anglija dobro ve, da njen mogočni upliv po svetu stoji samo na njeni veliki moči. Na njenem bogastvu in na njenem orožju. Anglija zdaj vse rešitve v Evropi samo zavlačuje, da se med tem zadostno oboroži, nakar bo še le skušala diktirati. Vprašanje pa je, če bo toliko nadkrilila svoje tekmece, da jih bo mogla poraziti.

Začetek novega gigantičnega boja med angleškim in nemškim imperializmom je pred nami. Vprašanje je kdo bo zmagal? V tem boju bo silnega barantanja. Mnogo

malih državic bo žrtev v tej borbi. Interesi velikih bodo skušali zadovoljiti eden drugega s tem, da bodo metali male v žrelo eden drugemu. Ako bo zmanjkalo malih, tedaj se bosta spopadla sama, dokler ne bo podlegel eden ali drugi. Evropo čakajo težki črni dnevi.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

Ne smem pozabiti, da pri tej priložnosti omenim članice dr. Marije Č. Spočetja, ki so imele preteklo nedeljo 27. marca skupno velikonočno sv. obhajilo. Udeležilo se je tega skupnega sv. obhajila nenavadno veliko članic, da jih je bilo kar lepo videti. Toliko jih menda že zdavnaj ni bilo, naenkrat pri skupnem sv. obhajilu. Vidi se, da se članice zavedajo skupnosti, kakor tudi da se zavedajo svojih verskih dolžnosti. Preteklo nedeljo 27. marca je precej naših rojakov bilo tudi v Jolietu, kamor so šli pokropiti tamonjega umrlega župnika Rev. Johna Plevnika, ki je bil tukajšnjim Slovincem dobro znan. Saj, kakor sem izvedel, je bil on prvi slovenski duhovnik, ki je zasejal seme, iz katerega je potem vzkli naša slovenska fara. To je bilo še v prejšnjem stoletju, ko so tedanji člani, ozioroma odborniki dr. vitezov sv. Florijana št. 44, KSKJ., najstarejšega društva v naselbinu, šli v Chicago, k sv. Štefanu, kjer je tedaj župnikoval sedaj že pokojni Rev. J. Plevnik, in so ga naprosili, da je prišel spovedovati članice za Velikonoč in sicer v nemško cerkev sv. Petra in Pavla na 91. cesti. — Drugi dan v ponedeljek je šlo tudi precejšnje število naših rojakov v Joliet, da so se udeležili pogreba blagopojnega župnika Rev. J. Plevnika, ki je veliko deloval za slovenski narod v Ameriki in ki sedaj že uživa plačilo za svoja dela. Naj mu sveci večna luč, mi mu pa ohranimo blag spomin.

Mrs. Mary Shifrer, z Ewing Ave., ki je bila v Waukeganu na operaciji, kot je bilo že poročano, je sedaj zopet doma in ji gre na bolje, kar ji vsi želimo. — Mrs. Matjašič, ki že dolgo časa bolega, se tudi ni ozdravela; tudi njej želimo ljubežga zdravlja. Mr. William Bajuk, ki je, kakor je bilo že pred časom poročano, prestal hudo operacijo, je sedaj zopet zdrav. Mrs. J. Franko se nič preveč dobro ne počuti že nekaj časa in prav tako Mrs. Piltaver, kakor tudi Mrs. Golob z Ave. M. Vsem želimo najboljšega zdravlja. — Nekaj obiskov smo imeli v naši naselbini pretekli dnevi in sicer kakor sem izvedel iz La Salle, Illinois, ki so prišli k svojim sorodnikom Mr. in Mrs. Piltaver. — Morda je še kaj novic, pa se jih za enkrat ne morem spomniti. Bom pa drugič še kaj poročal.

Društvo Krščanskih žena in mater bo imelo v nedeljo 3. aprila svoje mesečno skupno sv. obhajilo in obenem sprejem novih članic v društvo. Po končanem cerkvenem opravilu pa v dvorani zajutrek, katerega jim bodo servirali člani dr. Najsv. Imena. Spoved imajo članice že v soboto popoldne in tudi zvečer. Upati je, da se bodo udeležile v lepem številu.

Ko pošiljate svojo naročnino za "Am. Slovenca" tekom kampanje, ne pozabite omeniti, komu želite nakloniti svoje glasove!

Novinar

ZA NAŠEGA KANDIDATA Sheboygan, Wis.

Slovenci nimamo nikakega vzroka, da bi se kot narod omalovaževali, saj nas celo druge narodnosti v Ameriki spoštujejo in cenijo naše vrline. Ponosni moramo biti na svojo narodnost in smatrati za svojo dolžnost pomagati in podpirati one, ki imajo priliko se kot Slovenci udeleževati v ameriški javnosti, da svoj uspeh tudi v polni meri dosežejo.

Precejšnje število naših mladih ljudi zavzema v Sheboyganu odlična mesta, le pri mestni upravi nismo doslej imeli svojega zastopnika. Letos pa imamo slovenskega kandidata v četrti wardi, ki je edina v mestu, ki lahko vpostavi svojega zastopnika, ker v njej biva največ Slovencev. Kandidat za aldermana je Joe Finst, naše gore list. Je mlad Slovenec, trgovec, poznan tako pri svojih rojakih kot med drugorodci. Ako bo izvoljen, bo to prva slovenska politična zmaga v našem mestu, ki bo častna za nas vse. Z njim bo naš narod dobil svojega prvega zastopnika pri mestni vladi, kjer so nam vse doslej ukazovali in delali po stave tujci, dasi na stotine naših ljudi lastuje svoje domove in tako z davki pomaga vzdrževati mestno upravo. Vsi Slovenci, brez izjeme, ki so volivci v četrti wardi, bi morali pri prihodnjih volitvah glasovati za svojega rojaka in imeti pred očmi dejstvo, da bo naš rojak vedno toliko za nas storil kot najboljši tujec. Naj bi že vendar enkrat prišel naš človek do odličnega političnega mesta v Sheboyganu, kar bo zasluga in dokaz našim zavednostim slovenskih državljanov in državljanek. — Posamezniki ne štejemo mnogo. Če se pa vsi strnemo v eno skupno, pa tvorimo moč, s katero se morajo Amerikanci računati. Lepo priliko imamo sedaj pokazati, se li zavedamo svoje politične moči, ali ne. Odločiti se bomo morali, ali naj vedno le tujcem pomagamo do boljčih mest, ali pa bomo svojemu rojaku pomogli do zmage. Čisto gotovo je, da bi slovenska zmaga v četrti wardi napravila najboljši vtis na ameriško javnost našega mesta, slovenski naselbini pa prinesla že dolgo zasluženo priznanje.

Marie Prialand

IZ TEMENIŠKE DOLINE IN OKOLICE

Št. Lovrenc na Dolenjskem. Zopet se je nabralo nekaj dolenjskih novic. V Št. Vidu je podiral posestnikov sin Jože Gliha v gozdu les za zgradbo nov. gasilnega društva čete v Vel. Gabru. Pri tem mu je smrekov hlood zlomil nogo. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnico.

18. febr. je umrla v Trebnjem Terez. Tomic, trgovčeva žena.

23. febr. je umrl v Martinjivasi Janez Štepec pd. Grenkotov Janez, star 73 let.

Febr. sta obhajala v Šmarjeti zlato poroko Tomaž in Terez. Kos iz Žalovč. Njuna hči Marija in njeni mož Vid Planišnek pa

srebrno poroko.

Mes. februarja je zagorela na železniški postaji v Trebnjem prvič elektrika, ki je res nekaj lepega.

26. febr. je umrla na Dolgi njeni Neža Pintar, samska dekle, stara okrog 40 let.

"Amer. Slov." št. 27 je poročal o polarni ali severni ptici pegamu, ki so jo opazili pod vasjo Gradec pri Turjaku na Dolenjskem. Naj dodam temu poročilu, da so se pojavili pegami tudi v okolici Ljubljane, že v prvi tretjini januarja, ko smo imeli pri nas hud mraz, kakor je poročal "Slov." 11. febr. Opazili so jih pa v tistem času tudi pri nas in sicer na Vel. Vidmu. Priletela jih je prav velika jata nekako od Male Loke. Nekateri so posedli po sadnem drevju in so evrčali, drugi so pa odleteli proti Št. Vidu. Ti ptiči se pojavljajo pri nas prav redkokdaj in le kadar zavlađa na severu prav huda zima.

Naj sporočim pa še kaj o severnem siju, o katerem je poročal tudi "Am. Slov." v št. 35. v dopisu iz Ljubljane. Ta se ni bil pojavil samo v vsi Sloveniji, ampak po vsi Evropi, videli so ga po vseh deželah in državah. Bilo je nekaj krasnega in veličastnega, kar se opazuje po naših krajih silno redkokdaj, vsaj v taki obširjenosti ne, kakor letos. Jaz se ga spominjam iz svojega življenja prej samo enkrat t. j. l. 1870, ko sem bil v šoli v Ljubljani, ko se je bil pojavil menda tudi v vsi Evropi. O tistem pojavu sem pisal v "Slovincu" v št. 23. letos tole: Vse nebo je bilo krvavo rdeče in dolgi žarki so se raztezali po njem. Stari Ljubljančani se bodo gotovo še spominjali tega krasnega večera, vsaj je bila vsa Ljubljana pokoncu, ker še nikdo ni videl, ali doživel takega izrednega pojava v naših krajih.

V drugi polovici februarja smo imeli večkrat prav sončne tople dni, zjutraj pa smo imeli precej hladno zimo, po 10 do 12 C pod ničlo. V tem mesecu pa imamo dozdaj zopet večnoma lepe sončne dni, večeraj 6. smo imeli pop. v senci celo že 15 C topline. J. Šašelj

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Obiskali so nas

Chicago, Ill. — Mr. John in Mrs. Mary Petric, Mrs. Josephine Windishman, Mrs. Veršnik in Mr. Math Potokar iz West Allisa ter Mrs. Josephine Novak-Certalic iz Milwaukee, Wis., ki so se pretekli ponedeljek udeležili pogreba Rev. John Plevnika v Jolietu, so se med potjo domov zglasili v našem uredništvu in si ob enem ogledali tiskarno. Izjavili so se, da se jim v Chicagu dopade in da ko drugič pridejo, bodo kar tukaj ostali.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Mr. Maks Urankar je dobil pred kratkim iz stare domovine žalostno vest, da mu je v vasi Laze pri Tuhinju umrla njegova mati Ivana Urankar v lepi starosti 74 let. Zapušča sestro, tukaj v Clevelandu pa pet sinov.

Jugoslovanski "Obzor" slavi desetletnico

Milwaukee, Wis. — Tukajšnji slovenski tednik "Jugoslovanski Obzor", slavi letos desetletnico svojega obstanka. List izdaja in urejuje g. Rado Staut, ki je pred desetimi leti prevzel tiskarno in tedanji list "Vestnik" od pok. Franka Novaka.

Na obisku

So. Chicago, Ill. — Tukaj so se mudili te dni Mr. Kuplenik in Mr. Joe Ajster, iz La Salle, Ill. in sicer so se ustavili pri Mr. in Mrs. Piltaver. — Mr. Kuplenik je brat Mrs. Piltaver.

Na operaciji

Cleveland, O. — Na operacijo v Lake Side bolnišnico se je morala podati Mrs. Mary Ljubi z Metta Avenue.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

ZA PIRUHE

bo poslal marsikdo svojim domačim v stari kraj kak dar. Mi pošiljamo denar v stari kraj in druge dele sveta zahvaljujoč in točno že več let. Denar dobijo prejemniki na dom potkom pošte brez vsakega odbitka. Pošljete vašim velikonočna darila pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:	
Za \$ 2.55	100 Din	Za \$ 6.50	100 Lir
Za \$ 5.00	200 Din	Za \$ 12.25	200 Lir
Za \$ 7.20	300 Din	Za \$ 30.00	500 Lir
Za \$ 10.00	420 Din	Za \$ 57.00	1000 Lir
Za \$ 11.65	500 Din	Za \$ 112.50	2000 Lir
Za \$ 23.00	1000 Din	Za \$ 167.50	3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust. ZA IZPLAČILA V DOLARJIH: Za \$5.00 pošljite.....\$5.75 Za \$10.00 pošljite.....\$10.85 Za \$25.00 pošljite.....\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

John Jerich
1849 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO, ILLINOIS

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(90)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Jane prisilila ostro sulico Brownu pod pleča, mu je zapovedala, naj Sborova pusti. "Jaz sem voditeljica cele družbe," je odločno govorila Lady Greystone; in hčera, da se mi vsi pokorite ter brezopojno udogate. Poleg tega, Brown, nimam prav nobene dokazila, da je princ umoril Annette."

Pecasi je Brown izpustil princa iz trdega objema ter ga postavil zopet na noge. Princ je bil ves blede v obraz od groze, kajti prepričan je bil, da mu bje zadnja ura. — "Meni, da imate popolnoma prav, toda uboga Annette! Sinoci mi je pravila kako ji je princ grozil. On prav zares zasluži smrt."

Ko so se nekoliko nmirili od razburjenja, je Lady Greystone takoj začela zasledovati, kam bi bila Annette izginila. Teško je bilo najti sled, kajti tad nikoli je bilo vse shojeno. Seta po dolgem iskanju se ji je posrečilo, da je našla Annetine stopinje, ki so vodile nekoliko stran od ognja v daunglo.

Kotaj so prišli pod veliko drevo, je sponjil nenadno zmanjkalo, kot da je Annette na tem mestu izginila v znak Nikičega znamenja ni bilo, po čemer bi bilo spoznati da je bila s silo odvedena. Zavedeno so drug drugega spogledovali ob tem odkritju. Obšla jih je groza nad tem, kako je Annette izginila.

TEŽAVE SLOVENSKE POLITIKE

Kranj, 19. marca. Te dni bo preteklo ravno 20 let, ko sva nekdo po večerji se dela sama pri mizi s pokojnim dr. Evgenom Lampetom. Takrat, ob koncu svetovne vojne, se je že moglo videti, kako se bo razvila pri nas med Slovenci naša domača politika.

Načelna politika! To je v gotovem oziru velika fraza. Saj se Angleži ne vodijo vedno načelne politike, ampak praktično. Pa naj bi mi maloštevilni Slovenci vedno vodili takozvano načelno politiko in trpeli te batine.

Ali naj radi "načelne" in radi "programatične" borbe propade narod, oziroma trpi škoda, ki bi bila nepopravljiva. Zavarujem se pred očitkom, da bi trdil, da naj bo naša narodna borba breznačelna. Načelna mora biti, a tudi praktična in pametna, da je kaj upanja, da bo privlela do cilja. Če so veliki narodi primorani voditi večinoma praktično, ali če hočete kompromisarsko politiko, pa naj bi mal narod ne delal v svoji politični taktiki kompromisov.

Radi "načelne" politike bivše SLS je bila ta večinoma v opoziciji in je večina slovenskega naroda morala jesti grenki kruh brezpravnosti, zatiranja in preganjanja dolgo dobo v Jugoslaviji, dočim je mal del znal s svojo neslovensko politiko držati peto na tilniku slovenskega naroda. Taktika narodne politike mora biti pač taka, da je narodu v — korist.

Teško je voditi politiko malega naroda, posebno še, če ta ni enoten. Teško, zelo teško je voditelju malega naroda, če ima ta v svoji stredi vedno četudi samo majhen procent ljudi, ki prodajajo svoj narod za malenkostne osebne ali strankarske koristi. Če vedno stoji pri vratih oblastnikov nekaj "usiljenih voditeljev", ki se ponujajo za vsako ceno za valpeta svojemu narodu in tako ovirajo delo in borbo za narodne pravice.

Slovenci tako radi nekam z viška presojamo hrvaško politiko. Je marsikaj med Hrvatji, kar ni za nas. V marsičem so Hrvatje daleč za nami. Toda v enem so pa daleč pred nami. Edini so. Politična strankarska strast ni nikdar Hrvatov tako zastrupila, da bi kdaj kaka hrvaška stranka izdala svoje narodne interese na ljubo svoji strankarski oblasti. Tudi danes je med Hrvatji mnogo strank, a vse priznavajo kot voditelja celega naroda onega, ki predstavlja najmočnejšo stranko med njimi. Kdaj smo Slovenci v zadnjih 50 letih tako nastopali?

V Avstriji smo imeli lahone in nemčurje, a imeli smo tudi "nacionalno" stranko, ki se je v kranjski deželi vezala z Nemci, da je z njimi skupno tlačila slovenski življenj. Tej "nacionalni" gospodi je bil Nemeč bližji kot slovenski kmet. In v Jugoslaviji smo doživeli, da so "nacionalisti" organizirali vse kriminalne tipe v Sloveniji proti slovenskemu pokretu, da so nas naš "nacionalisti" zapirali in gonili po ječah in internacijah. Med Hrvatji, še manj pa med Srbi, se ni našla stranka, ki bi v diktatorskem režimu preganjala svoje narodne borce, le med Slovenci se je našla cela stranka, ki je organizirala in podpirala tako borbo proti lastnemu narodu.

Teško je v takih razmerah voditi politiko malega naroda, teško je v takih razmerah voditi "načelno in programatično" narodno politiko.

Zadnje dni opazujemo v slovenski javnosti prav zanimiv pojav. Osebe, ki so predstavile "heil" v "zdravo", se vesele Hitlerjevega pohoda iz kulturno bojnihih ozirov. Da je le potkolkel avstrijski "klerikalizem"! Ta kulturnobojna nastrojstvo je bila že v Avstriji nekaterim več kot slovenska stvar. Zakaj je del Slovencev glasoval za zloglasni centralizem in še danes zagovarja "nacionalno edinstvo" in hoče zbrisati slovenski narod z običaja zemlje? Dobro vedo, koliko škode v kulturnem in gospodarske oziru nam je napravil nesrečni centralizem, pa ga vendar še goje. Od kod to? To vse za to, ker mislijo, da bodo s centralizmom prej ubili "kle-

Zasedba Avstrije je našla svoj odmev tudi v Ameriki. Zgoraj vidimo prizor iz protestnih demonstracij, ki so se nedavno vprizorile pred nemškim konzulatom v Detroitu.

rikalnega" zmaja. Kulturni boj jim je še danes več kot slovenska kultura, kot slovensko gospodarstvo, več kot slovenski narod.

Zadnje dni nastopa med nami mesto "nacionalne fronte" takozvana "ljudska fronta", ki hoče v kalnem ribariti za Moskvo. Kakor je takozvanim "nacionalistom" bil kulturni boj, več kot slovenstvo, tako je tudi boljše-viškim nastrojencem več boljše-vizem kakor pa — slovenstvo, pod katero krinko se skrivajo. Ravno te dni so natrosili letake — ali jih je izdala ljudska fronta ali so jih pa nacionalisti podtaknili ljudski fronti, ko se zahteva, da izstopi iz vlade dr. Korošec in dr. Krek. V današnjih dneh prihajati s takimi letaki je naravnost izdajstvo nad slovenskim narodom. Mnogi so bili mnenja, da bi dr. Korošec svoj

lice, da so bolj suhe kakor pa premokre. Seveda zveneti ne smejo.

FRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Telečji golaš

Funt in pol telečjega meša od plečeta zrezi na drobne kose. V kozi razbeli mast, na mast stresi tri žlice drobno zrezane čebule in pol stroka stlačene česna. Ko porumeni, stresi meso na čebulo, premešaj in pokrito praži ter večkrat premešaj. Ko se je meso porumenilo in je postala mast čista, to je brez soka, posuj po mesu žličico sladke paprike, premešaj, osoli in zalij z vodo in pokrito duši do mehkega. Sok golaša ne sme biti gost, ampak naj bo lepo rdeč in okusen. Zraven daš valjanče, makarone in slično.

Zelenjavni kipnik

Zelenjavni kipnik lahko pripraviš iz zelenjave. Na primer: vzameš 2 unci korenčka, 2 unci cvetače, dve unci ohrovtu, cvetačnega ohrovtu, zelja, graha, belušev in tako naprej, kar pač da letni čas, tudi paradiznikov. Vso zelenjavo dobro operi, očisti in skuhaj v slanem kropu. Kuhano ocedi, polij z mrzlo vodo in spet ocedi. V lončku zvrkljaj pol pinta mleka, 2 unci moke in malo osoli, nato mešaj zavri. Dodaj malo naribanega muškatanega oreha in zmešaj s sesekljano kuhano zelenjavo. Primešaj tri rumenjakke in sneg petih beljakov. Koroze ali potji ognju zdržno skledo dobro pomazi, posuj z drobčinami, stresi noter pripravljeno zelenjavo, razravnaj in posuj z naribanim sirom in drobčinami in pokapaj z razbeljenim sirvim maslom. Nato speci. Daš kot predjed na mizo.

Krompir s smetano

Skuhaj 6 neolupljenih krompirjev; kuhane olup in še vroče zreži v skledo na kolesčke in jih takoj polij s pintom kisle ali topljene smetane, ki si jo zavrela v kozici. Povrhu potresi še ocvrtih kruhovih drobtin in daj takoj na mizo.

Limonada z rabarbaro

Funt rabarbare razrežeš, zaliješ z 1 kvartom vode in zavreš. Dodaj tudi malo limonove lupine. Ko se rabarbara razkuha, jo daš na sito in ocediš. Ohlajeno osladiš z 10 unčami sladkorja. Ta pijača je jako zdrava in hladilna.

ZDRAVSTVO

SONČNE PEGE POSPEŠUJEJO UMRLJIVOST

Nemški raziskovalec višinskih žarkov, prof. Kolhörster, zastopa teorijo, da so kozmični žarki tisti, ki so odgovorni za človekovo smrt in za smrt drugih bitij. Če bi teh prekratkih žarkov, ki prihajajo iz globin vesoljstva, ne bilo, bi mogel človek živeti v neskončnost kakor enostaničnica. Tako pa razjeda žareči strup iz vesoljnosti polagoma njegov organizem, razdira stanice, povzroča, da se starajo in odmirajo, dokler vse telo ne umre.

Kozmični žarki izvirajo, kakor domnevajo astronomi, od sto in tisoče svetlobnih let oddaljenih zvezd, ki so eksplozivne. Niso pa ti žarki edini, ki uničujejo človeški organizem. Tudi sonce, ki nam življenje daje, pošilja do nas skozi svetovni prostor smrtno žarke. Ob vsakem višku v periodah sončnih peg je opazovati porast umrljivosti med ljudmi in tudi kirurgi ob teh časih ne opravljajo radi operacij, ker obstoji največja nevarnost, da pacienti operacij ne bi prenesli. Tako pravijo vsaj raziskovalci, ki so se podrobneje bavili s takšnimi opazovanji in po njihovem mnenju so tega večjega umiranja krivi žarki, ki jih pošilja sonce na zemljo iz svojih peg.

Kakšnega značaja so ti žarki, danes še ne vemo zagotovo. Znanost govori o elektromagnetskih žarkih posebne vrste in o katodnih žarkih, podobni pa so tudi kozmičnim žarkom. Starci in bolniki so tisti, ki jim ti žarki najbolj škodujejo. Posebno dr. Düll iz Nauheima se je bavil s temi zvezami med delovanjem sončnih peg in umrljivosti. Z bogatimi statističnim gradivom mu je uspelo pokazati neoporečno, da te zveze med sončnimi pegami in umrljivostjo v bolnišnicah na vsak način obstoje.

PAR ZDRAVNIŠKIH

Živnozdravniška praksa ima to prednost, da pacienti sami ne morejo ocenjevati zdravniškove dela.

Ne koristi vse človeku, kar poskusnemu kuncu škoduje.

Največ ozdravijo bolniki tistega zdravnika, ki dela največ napačnih diagnoz.

Širom Jugoslavije

Pod tramvajem Blizu glavnega kolodvora v Ljubljani je po nesreči prišla pod tramvajski voz neka starejša kmečka žena. Gotovo je preslišala svarilne znake in tako je obležala s precejšnjimi poškodbami po glavi in životu. V bolnišnici so izvedeli, da je to Ivana Medenova iz Preske.

Napaden

Na Babni gori pri Šmarju je neki Ferdinand Romih napadel 17 letnega posestnikovega sina Ivana Kodrina iz Dobrine pri Žusmu in ga nevarno zabodel z nožem v pleča.

Nesreča

V Ljubljani je tramvaj podrl 35 letno Angelo Zajčev, šiviljo iz Medvod, katero so morali z rešilnim vozom odpeljati v bolnico.

Nova tovarna

Iz Vidma pri Krškem poročajo, da neka zagrebška tvrdka že dalje časa išče Na Vidmu ali v Krškem primerno zemljišče, kjer bi si uredila lokale za proizvajanje blaga. Z nekaterimi posestniki v bližini postaje je trdkar že v pogajanjih. Če pride do tovarne, bo nekaj delavcev dobilo delo in zaslužek.

Pod voz

V Žalcu je 37 letni hlapec Peter Jekuš vozil steljo. Pri tem je po nesreči padel pod voz in kolo mu je poškodovalo hrbet in križ ter mu prizadelo tudi notranje poškodbe.

Nezgoda

Ko je učitelj godzarske šole v Mariboru, g. Vodopivec korakal po pločniku, mu je nenadoma postalo slabo, da je padel na tla. Priletel pa je na tla s toliko silo, da se je močno poškodoval in so nezavestnega odpeljali v bolnico.

JOSEPH FINST

Slovenski kandidat za ALDERMANA 4. WARDE v Sheboygan, Wis.

Ako bo izvoljen, obljublja vestno in pravično zastopati interese četrte warda in njenih davkoplačevalcev, posebno pa imeti pred očmi blagor svojih rojakov Slovencev in Hrvatov.

Se priporoča, da glasujete zanj pri volitvah 5. aprila.

Authorized and paid for by Jos. Finst, Sheboygan, Wis.

OFFICE OF COUNTY CLERK OF COOK COUNTY, ILLINOIS

STATE OF ILLINOIS) SS. COUNTY OF COOK)

Po določbah odseka 34 zakona o primarnih volitvah v Illinoisu s tem potrjujem, da je barva papirja, ki se bo uporabljal za primarne glasovnice posameznih strank za primarne volitve, ki se bodo vršile v Cook okraju, izven mest Berwyn, Chicago, Chicago Heights in Harvey, trg Cicero in vasi Evergreen Park, Elmwood Park, Morton Grove, Niles Center, Summit in Stickney, v torek, 12. aprila 1938, sledeča:

DEMOKRATSKA STRANKAMODRA

REPUBLIKANSKA STRANKABELA

V POTRDILO TEGA stavljam tukaj svoj podpis in pritišnem žig okraja Cook, 24. marca 1938.

MICHAEL J. FLYNN, okraj. klerk Cook okraja, Illinois

ZA NAŠE GOSPODINJE

SE NEKAJ O NAŠIH PRIJATELJICAH

S prihodom pomladi ko vsa narava čuti njen dih, hočejo tudi cvetlice v lončkih, katere smo čez zimo spravili v hiso in jih obvarovali pred zmrzovanjem, nanovo zaživeti, zato je treba misliti na presajanje sobnih rastlin. Nekaterim je morda že lonček premajhen, ker hitro rastejo, pa jih je treba presaditi v večje posode. Kadar pa presajaj, vzemi vedno čiste lonce. Če so novi, jih čez noč namoči v vodi, atare pa dobro zribaj znotraj in zunaj z ostro krtačo, da odstraniš vso umazanost in tudi zajedavce, ki so poskriti v loncu.

Za cvetlice uporabljaj vedno navadne lončene lonce, ne pa loščenih, ker taki ne propuščajo zraka. Tudi prevelikih loncev ne uporabljaj, zakaj ako ima cvetlica prevelik lonce, se sicer prst na vrhu posuši, a znotraj je še vsa vlažna in se potem skisa, kar zelo škoduje cveticam. Korenine prično plesniti in gniti. Manjša je cvetlica, manjši

lonce ji daj, če hočeš, da bo dobro uspevala. Na dnu lonca, ko presajaj cvetlice, položi vedno črepinje, da ima voda, ko cvetlice zalivaš, prost odtok.

Presajene cvetlice takoj dobro zalij, da ne zvenijo. Vsa zemlja mora biti dobro prepajena z vodo. Nato pusti cvetlico tri do štiri dni pri miru in če vidiš, da je prst suha, jo malo zalij, drugače ne.

Presajene cvetlice postavi za 14 dni v senco in na tak prostor, kjer ni prepaha in vetra. Pa tudi po 14 dneh je ne izpostavljal prehudemu soncu, ampak počakaj, da se dobro prime in ukorenini.

Pomladi je cvetlice najbolje zalivati v jutranjih urah, a pleti jih lahko zalivaš zvečer, ko sonce zaide in so se lonci že malo shladili. Zalivati pa ne smeš vseh cvetic enakomerno. Ne katere potrebujejo več vode, a druge manj. Tudi v podstavkih naj ne stoji voda. Če pri kateri cvetlici ne zadostuje enkratno zalivanje na dan, tedaj jo zalivaj zjutraj in zvečer.

Vedno je pa boljše za cvet-

Advertisement for Hamburg American Line North German Lloyd. Includes text: 'v Jugoslavijo SAMO 7 DNI', 'BREMEN - EUROPA', 'COLUMBUS', 'HANSA - DEUTSCHLAND HAMBURG - NEW YORK', and 'HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD'.

Advertisement for Michael L. Igoe, Senatorial Candidate for the United States. Includes text: 'Zvesti Rooseveltu Michael L. Igoe ZA SENATORJA ZDRUŽENIH DRŽAV', 'Sodnik John Prystalski ZA OKRAJNEGA SODNIKA', and 'Demokratske primarne volitve 12. aprila 1938.'.

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Ne razumem te —!"
"Ali naj tebe, Margaretinega brata, imenujem lažnika in varalico —?"
Njegov glas je bil miren, mehki, pa v kljub temu je padal kakor kladivo na Armandovo občutljivo dušo.
"Blakeney —!" je vzkliknil. Obraz mu je zagorel in oči so se mu zabliskale, grozeče je stopil korak bliže. "Če bi se kdo drugi ko ti drznil reči take besede —!"
"Daj Bog, Armand, da nikdar nihče drug ne bo imel pravice, jih izreči!"
"Tudi ti nimaš pravice —!"
"Vso pravico, prijatelj! Ali nisi prisegel? In — ali nisi pravkar povedal, da se svoje prisege nočeš držati?"
"Ne bom prelomil prisege! Zvesto ti bom služil in ti pomagal, karkoli in kjerkoli boš zapovedal! — Življenje bom dal za tebe! Postavi me tja, kjer je največja nevarnost, daj mi najodgovornejši posel! Z veseljem se ga bom lotil. —"
"Dal sem ti težaven in nevaren posel!"
"Kaj še! Da naj grem iz Pariza v St. Germain in najmem tam par konjev in čakam nate, ti pa boš medtem z drugimi opravil vse. — To ni ne težavno ne varno!"
"Težavno prav za tebe, Armand! Tvoja glava ni dovolj hladna in trezna, da bi opazil nevarnost o pravem času in se njo pripravil! In nevaren je ta posel za tebe, ker si — zaljubljen. In zaljubljen človek gre slepo v nevarnost ter še druge potegne za seboj!"
"Kdo ti pravi, da sem zaljubljen —?"
"Ti sam! Samo pogledati te je treba!" je pravil Blakeney. Še vedno je govoril mirno in rahlo. "Zaslужil bi si, da ti jih z bičem par potegnem čez hrbet za tvojo nezvestobo —! Res, človek bi izgubil dobro voljo nad takim pomočnikom. — Kar bi bilo seve čisto nepotrebno razburjanje in povrh za olikanega človeka še tudi zelo grdo."
Buren, grozeč odgovor je Armandu planil na ustnice.
Pa na srečo so v tistem trenutku njegove plameniče oči zadele ob Blakeneyjeve. Z leno dobrodušnostjo ga je gledal. In nepremagljiva sila, ki je izhajala iz njegove osebnosti, mu je zaprla sapo. Molčal je.
"Jutri ne morem iz Pariza!" je dejal trmasto čez nekaj časa.
"Sta se domenila za sestanek —?"
"Ker mi je življenje rešila in ker je sama v nevarnosti."
"Ni v nevarnosti," je odgovoril Blakeney preprosto in prepričevalno. "Če je rešila življenje mojemu prijatelju in zavazniku, se ji ni treba bati nevarnosti."
"Percy —!"
Krik se je izvil Armandu iz dna njegove duše. Vkljub vsej razburjenosti je čutil, kako moč ima veliki vodja in zapovednik nad sreci svoji podanikov.
Njegove besede, preproste sicer in kratke, so mu pognale kri še nagleje po žilah. Razorožile so ga. Njegov odpor je skopnel ko sneg pred to neuklonljivo silo in voljo, pa tudi pred skrbljivostjo in dobronostjo prijateljevo.
Ivanki se ni bilo bati nevarnosti, ker je rešila življenje njemu. — Blakeney bo skrbel zanjo. — Za njeno varnost —!

Sram ga je bilo. In svoje slabosti in ničnosti se je zavedel v vsej jasnosti.
Sesedel se je na stol, se naslonil na kolence in zagrebel roke v obraz.
Blakeney je stopil k njemu in mu položil roko na ramo.
"Hotel si —! Sam si si želel dela —! Pri liko imaš! Težka naloga te čaka — premagati boš moral samega sebe! To je naloga, težavna dovolj!"
Nežno, prizanesljivo je govoril, pa obenem resno in odločno.
"Percy, ali me ne moreš odvezati od moje dolžnosti? Življenje mi je rešila! Nisem se ji še zahvalil!"
"Časa dovolj za zahvalo boš imel pozneje, Armand! Glej, tam gori morijo kraljevega sina krvoločne zverine —!"
"Ne bom ti napoti, če ostanem v Parizu!"
"Napoti si nam bil že dovolj, Armand!"
"Kako —?"
"Dejal si da ti je rešila življenje. — Torej je bilo tvoje življenje v nevarnosti —. Heron in njegovi vohuni so ti bili za petami —."
Tvoja sled pa pelje do mene. — In jaz sem prisegel, da bom rešil prestolonaslednika iz rok teh grozovitežev. Zaljubljen človek, Armand, je smrtna nevarnost za nas —.

Zato moraš jutri Pariz s Hastingsom zapustiti in oditi na svoje težavno in odgovorno mesto."
"In če se uprem?"
"Prijatelj," je dejal Blakeney, "v slovarju naše lige te besede ni —!"
"Ampak, če se uprem —?"
"Potem boš ponudil ženi, ki jo ljubiš, brezčasno ime —."
"Torej vztrajaš pri svojem povelju —?"
"Prisegel si —!"
"Ampak to je nečloveško, — grozovito!"
"Čast, prijatelj, je kruta in često nečloveška v svojih zahtevah! Hud trinog je in mi, ki se imenujemo možje, smo, moramo biti vsi njeni sužnji!"
"Trinog si le ti sam! Lahko bi me odvezal od dolžnosti, če bi le hotel!"
"Da zadovoljim tvoje sebične želje in tvojo nezrelo ljubezen do mlade ženske, bi naj tvegaj življenje tistih, ki brezpogojno zaupajo v mene —?"
"Bog sam vidi, kako si si pridobil njihovo zaupanje, Blakeney! Zame si sebičnež, krutež!"
"Želel si si težkega dela, Armand —! Ubogaj torej vsaj brezpogojno zapovedniku, kateremu ne zaupaš več!" je pravil Percy mirno in rahlo na bridki Armandov očitek.
Besede so Armanda zbudile v srce.
Razburjen je bil, strastno je govoril, zvičal se pod trdo, kruto dolžnostjo pokorščine ostal svojega zapovednika, pa v srcu je ostal zvest njemu, ki ga je oboževal in ljubil že toliko časa.
"Odpusti, Percy!" je dejal ponižno.
"Razburil sem se. Nisem premislil, kaj govorim."
Zaupam ti —. Seveda —. Brezpogojno. Ne boj se! Ne bom prelomil prisege, četudi so tvoja povelja trenutno zame kruta in težka in se mi zde sebična —. Ubogal bom. Ne boj se!"

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.
SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS.
Odbor za leto 1938:

Predsednik: Jos. Zicherl, 2001 W. 19th Street
Podpredsednik: Jos. Beribak, 1811 W. Cermak Road
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 2313 So. Winchester Ave.
Zapisnikar: Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Avenue
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urankar, OFM.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Theresa Chernich, 2024 W. Coulter St. — Frank Dolenc, 2015 W. Coulter St.
Porotniki: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Louis Duller, 2241 So. Wolcott Ave.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. Cermak Rd.
Reditelj: Anton Zidarich, 1842 W. 22nd Place.
Vratar: Charles Medic, 1844 W. 22nd Place.
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".
Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.
Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po \$1.00 na mesec mesečnine, in nič v slučaju, ako član umrje. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!
Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Naša prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo dne 3. aprila točno ob dveh popoldan v cerkveni dvorani Sv. Štefana. Vabljeni ste vsi, da se vdeležite v velikem številu. Slišali boste tri mesečne račune, katere bodo vam nadzorniki poročali.
Ali imate Vaš asesment plačan? Ako ste zaostali potem skušajte nemudoma dolg poravnati. Bližnje člane prosim, da pridite na dom plačati. Denar bom pobiral v nedeljo dopoldan pred sejo na domu. Med tednom prosim cenjeno članstvo, da pridite ob večerih in ne med dnevom in sicer od pol osme ure naprej. Prosim vas, da to vpoštevate.
Z sobratskim pozdravom,
Jos. J. Kobal, tajnik

ZENITNA PONUDBA

Vdovec se želi poročiti z vdovo, dobrega značaja, staro od 50 do 65 let. Lastuje lastno hišo, otroci vsi oženjeni. Prednost imajo Slovenke in Hrvatice. Pisma je poslati na G. P., 216 West Sheridan St., Ely, Minn.

REVMATIZEM hitro ozdravljen. — Ni potrebno več, trpeti valed te strahne bolezni. Hitra odprava revmatizma bolečinam dolga let se dobi z uporabljanjem te čudovite nove iznajdbe. Rhumotabs, tableta, ki se uživa, in Rhumotabs, mazilo, s katerim se namažejo prizadeti boleli deli. Ne trpijo brez potrebe, poskusite ta lahki način hitre odprave. — Tablete in mazilo skupaj \$2. — Prodaja se v vseh vodilnih lekarnah ali pa pošljite \$2, ali M. O. (nikakih C.O.D.) na: FLORIAN DRUG CO., 2200 - So. Pulaski Rd., Chicago, Ill.

SIRITE AMER. SLOVENC

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

VSI KATOLIŠKI SLOVENC IN SLOVENSKE V CHICAGO

vabljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

ŠTEV. 1, K. S. K. J.

Smrtninska zavarovalnina — podpora v bolezni — preskrba dostojnega pogreba — šport za mladino.

Odbor za leto 1938:

ANTON BANICH, predsednik, JOHN PRAH, tajnik
ANTON KREMESEC, blagajnik.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.
Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno — \$1.50

Broširan mehko — \$1.25

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Stalin — trockyst? Oba od klanjam, Stalina in Trockija. Ampak stalinovci so "čistili" in pošiljali v trockyste svinčeni bob, ker so jim menda trockysti mešali v skledi, ko so naprej in naprej poudarjali potrebo svetovne prevlucije, kar ni šlo Stalinu v račun. Tako dozdaj, kakor so trdili. Zdaj pa je sam Stalin odprl usta in povedal: "Pomoč mednarodnega proletariata se prikazuje kot moč, brez katere se zmagata socializma (tudi Stalin se boji — komunizma!) v eni državi ne more odločiti." Dalje je povedal po Leninu: "Stalni obstanek sovjetske republike je poleg kapitalističnih držav nemogoč". In potem je še bolj podrobno povedal, da mora proletariati revoluirati prav povsod, kar je hotel ali hoče tudi — Trocky. There we are.

Pri "Napreju" radi zašafujejo. Če kdo hvali, zaide to v glavo. Zopet smo pri časnikarskih "lažeh". Dvakrat sem že dozdaj, kakor trlica tere naprej. Nisem odgovoren, ako bi kdo "ponavljalo skozi mesce in leta popravljeno napačno poročilo". Vsak sam je odgovoren, če je poročilo tudi resnično popravljeno. Vi bi bili gola resnica, če kaj popravljate, in niti motiti bi se ne mogli? Tu je point. Sam Molek objljuje, da bo prideljal "komentar", in to dosti pove.

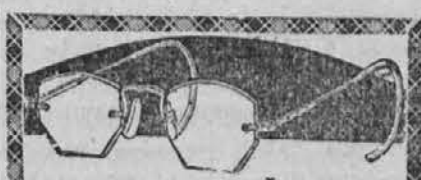
Dalje zašafuje, da naj odgovorim radi dr. Korošca. Ali naj bi prišel dr. Korošec k meni po smernice v politiki, in ali naj bi jaz njemu te smernice predpisoval? In ali pri "Napreju" res mislijo, da bi dr. Korošec delal politiko, kakor oni napišejo nekaj strani? Ali ste res šele od včeraj pri politiki?

Politični otročaji.

Pri "Napreju" trdijo: Ena izmed neresnic, ki jih J. M. Trunk z vso svojo vneto ponavlja že mesece in mesece je ta, da danes ni drugega kot fašizem ali komunizem. Ta neresnica je J. M. Trunku potrebna zato, da odvrta čitatelje od boja proti fašizmu. On oznanja: ne bodite proti fašizmu, ker si nakopljete komunizem. Ali J. M. Trunku res ni znano, da je še vedno večina sveta demokratičnega in da gre danes bolj proti fašizmu predvsem zato, da se o hrani demokracija, to je politična in državljanska svoboda?

Ne trdim morda jaz, da je komunizem nekam izginil, sam Stalin ga je vtaknil v žep in govori le o demokraciji. Jaz sem mnenja, da je "politična in državljanska demokracija" goli bluff, prazna beseda in

Eden izmed mnogih. Koliko je takih. Tragedije življenja, o kakršnih govori tako mojstrsko prilika o "izgubljenem sinu". Vsaj prvi del je uresničen na C. Medvedu, 107, St. Louis, Mo., kakor sam razodeva v "Prosveti". Zdi se, da je bil nekoč precel med "klerikali" v št. Vidu nad Ljubljano, Trziču, Celovcu, v Zatični. Omenja tudi, da je bil ministar. Očividno je zdaj ves med takimi, ki se zbirajo okoli "Prosvete", in treba je bivšemu ministarstvu da malo potaži pekočo vest, in to se zgodi najbolje z nekimi nečednimi storijami, "da bi se v Lemontu jezili". Prilika pravi mojstersko: "...in poslal ga je na svojo pristavo, da bi tam svinje pasel". Kje je zdaj bivši ministar? Mnogo je takih, ki obkladajo druge, da bi se same oprali.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817,
CHICAGO, ILL.

S kolom

V Visolah pri Zgornji Bistrici je neki možki napadel 54 letno delavko Rozaljo Brenecetovo. Napadel jo je s kolom in jo pobil na tla. Njene poškodbe so bile hude in so jo morali odpeljati v mariborsko bolnico.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois